

Oer-IJ Icoon *Moderne tijd* (periode 1850-heden) Locatie: Het Groene Schip in de Houtrakpolder

Inleiding

Dit document is opgesteld door Vista landschapsarchitectuur en stedenbouw in opdracht van Stichting Oer-IJ met subsidie van de provincie Noord-Holland. Het bevat een ontwerpvisie voor het Oer-IJ Icoon Moderne Tijd.

De locatie op Het Groene Schip is uniek. Het Groene Schip' is een dertig meter hoge berg die is opgebouwd met bodem-as uit verbrandingsovens. De heuvel krijgt een recreatiebestemming en wordt beheerd door Staats bosbeheer. De top van de berg biedt een prachtig uitzicht over het hedendaagse Oer-IJ landschap, met de duinen, het Noordzeekanaal, de havens, industrie, steden, infrastructuur, de Stelling van Amsterdam, de recreatiegebieden en het veenweidelandschap.

Het contrast tussen het oorspronkelijke Oer-IJ estuarium (500 v.chr.) en het huidige landschap is hier fenomenaal en confronterend. Een ideale plek dus om de verhalen over de ontwikkelingen van het landschap in het Oer-IJ gebied tot leven te wekken. Boven op het Groene Schip willen we een schaalmodel van het Oer-IJ gebied realiseren, zoals dat er uitgezien moet hebben 500 v. Chr: de rivier die uitstroomde in het getijdenlandschap en de zee, met in het westen de duinen en strandwallen en in het oosten het veenlandschap.

Het Groene Schip wordt het decor voor een eigentijdse landschappelijke interpretatie van het OER-IJ. Dit OER-IJ icoon geeft een nieuwe dimensie aan het recreatieaanbod in Spaanwoude en het Amsterdamse havengebied: in recreatief, educatief, cultureel en culinair opzicht!

LEGENDA

Oer-IJ 500 V.C.

Locatie Groene Schip

VISU

Moderne Tijd Het havenlandschap

Moderne Tijd

Het Noordzeekanaal en veenlandschap

OER-IJ 500 V.C.

2500 jaar geleden stroomde het Oer-IJ door Amsterdam op zijn reis naar het westen naar de Noordzee.

Inspiratie getijdenlandschap

Inspiratie getijdenlandschap

Inspiratie Andreas Frädrich houdt zich bezig met Urban Farming met zilte gewassen op het dak van een industrieel gebouw in Berlijn

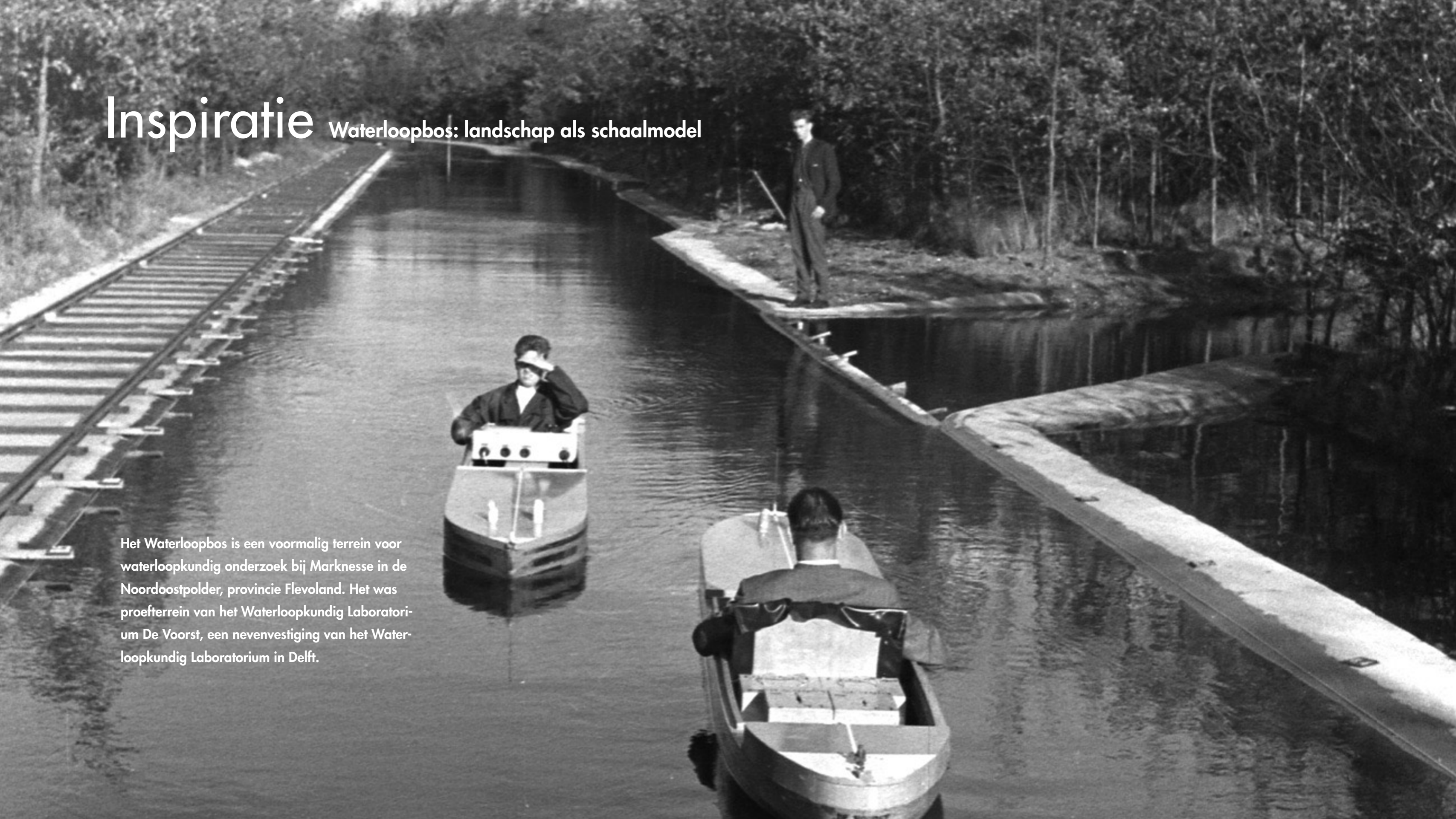
Het landschapontwerp wil alle zintuigen prikkelen. We kunnen de landschappen van het Oer-IJ proeven met planten die we in het restaurant kunnen eten!

Inspiratie

Waterloopbos: landschap als schaalmodel

Het Waterloopbos is een voormalig terrein voor waterloopkundig onderzoek bij Marknesse in de Noordoostpolder, provincie Flevoland. Het was proefterrein van het Waterloopkundig Laboratorium De Voorst, een nevenvestiging van het Waterloopkundig Laboratorium in Delft.

OER-IJ CAFE HOUTRIJK

OER-IJ GETIJDENTUIN

OER-IJ THEATER

OER-IJ UITKIJKPOST

Het is de eerste en enige modellandschapstuin van het Oer-IJ. Het zal een divers scala aan bezoekers trekken, zowel lokaal als internationaal. Het landschapsonwerp biedt een unieke beleving van de natuur in de stad.

Plattegrond

LEGENDA

Weg

Traptreden

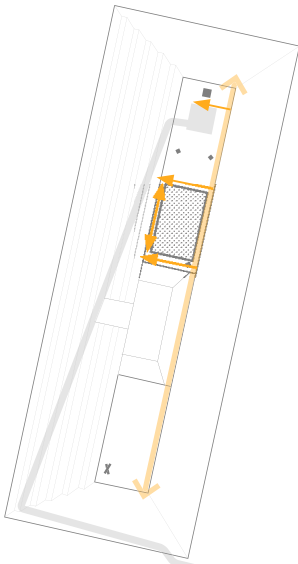
ANNOTATIES

- 1 Oer-IJ Café (Houtrijk)
- 2 Auto & Fietsenstalling
- 3 Oer-IJ Weide
- 4 Oer-IJ Tuin
- 5 Oer-IJ Theater
- 6 Oer-IJ Uitzichtpost Paviljoen

Locatie

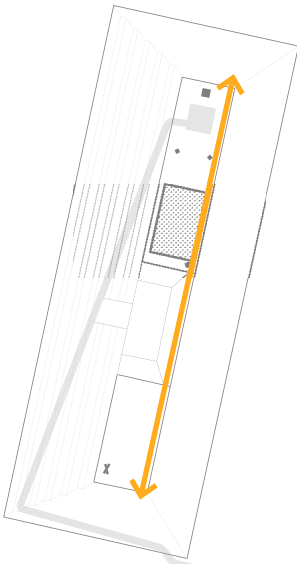
Het Groene Schip heeft een Noord-Zuid oriëntatie met aan de westzijde een toegangsweg naar boven. Eenmaal boven aangekomen loopt aan de oostzijde een rechtlijnig formeel vormgegeven pad verder als “ruggengraat” die de Oer-IJ-activiteitzones over de gehele lengte van de locatie met elkaar verbindt.

Ingang en Routing

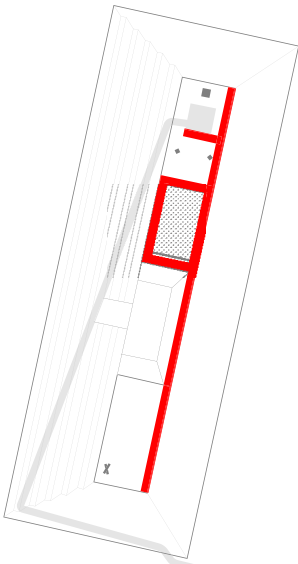
Secundaire routing

Minimale breedte: 6 meter.

Primaire routing

Minimale breedte: 6 meter.

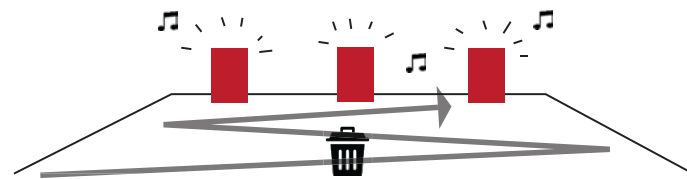

Onderhoud

Minimale breedte van 6 meter voor onderhoudsvoertuigen.

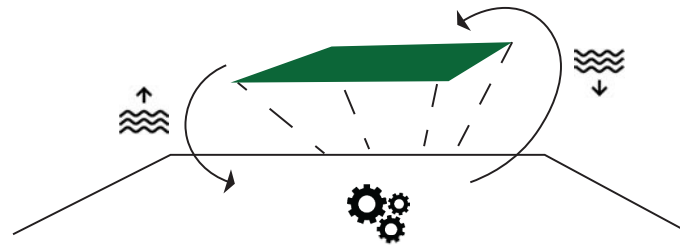
Kernpunten van het landschapontwerp

- Activeren van de oude stortplaats
- Openlucht modeltuin met werkende getijden
- Poreus groen platform voor recreatie
- Ecosysteemeducatie
- Haven ontmoet Oer-IJ

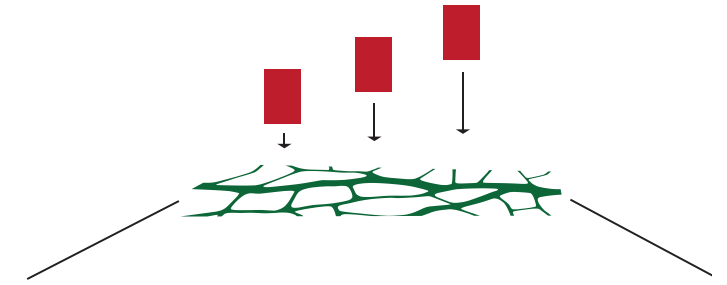
Activeren

van de locatie door aantrekkelijke commerciële en recreatieve activiteiten die door private en publieke organisaties kunnen worden georganiseerd.

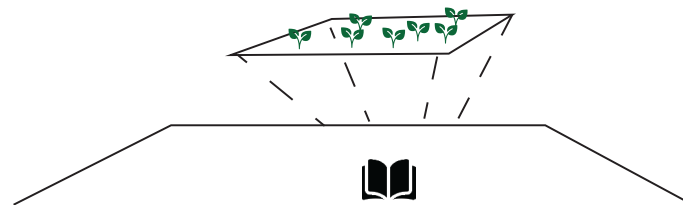
Educatief

het Oer-IJ icoon informeert bezoekers over historische en hedendaagse ecosystemen met de nadruk op water, ondergrond, biodiversiteit en natuurbehoud.

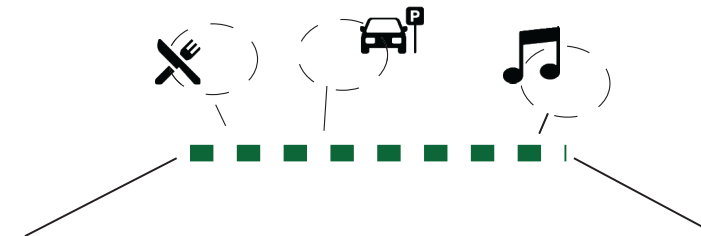
Cultureel

het groene schip met haar locatie in het havengebied is ideaal als nieuwe bestemming voor unieke recreatieve & culturele buitenactiviteiten met het Oer-IJ icoon als hart.

Groen

in meer dan een kleur: de bouw en exploitatie van het Oer-IJ icoon onderzoekt nieuwe manieren om energie, afval en water te besparen. Bezoekers kunnen ook leren hoe ze duurzamer kunnen leven door meer te weten te komen over de waarde van zoet water of door gewoon te proeven van de verse producten die in de Oer-IJ-tuinen worden geteeld.

Lokaal

het Oer-IJ icoon is ontworpen om meer te zijn dan een eenmalige bestemming. De tuin en omgeving zijn ontworpen in samenhang met de seizoenen en verbonden met het café en unieke activiteiten. Hierdoor kan het als lokaal platform een vaste bestemming worden voor omwonenden en stedelingen.

LEGENDA

- Oer-IJ Weide
- Oer-IJ Uitzichtoren
- Betonnen pad

ANNOTATIES

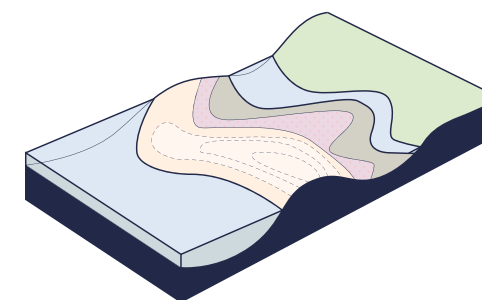
- Zoutwater
- Getijdegebied (2X daags overstroomd)
- Kwelder (soms overstroomd)
- Duin (zoet regenwater infiltratie)
- Veen (zoet regenwater infiltratie)

Oer-IJ schaalmodel

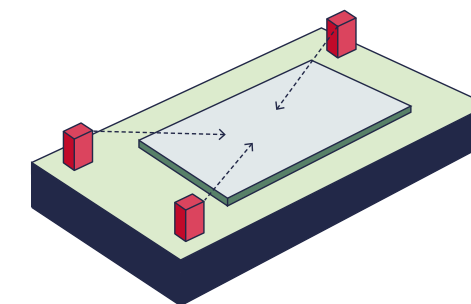
Landschapsontworp getidentuin

Het schaalmodel is gebaseerd op een paleogeografische kaart van het Oer-IJ rond 500 voor Christus. De kaart is verkleind om in de tuin te passen, waardoor er unieke vormen ontstaan.

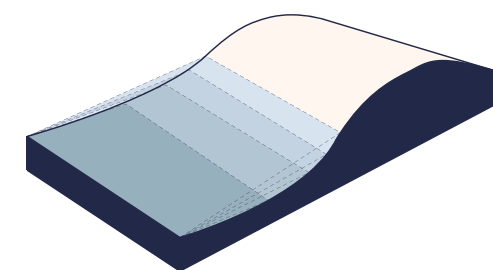
Oer-IJ schaalmodel plattegrond & principes

TUIN ALS ECOSYSTEEM

TUIN ALS RUIMTELIJK SYSTEEM

TUIN ALS WATERSYSTEEM

Oer-IJ schaalmodel plattegrond

Tuin als ecosysteem concept beplantingsplan

VEEN

Zuring
Rumex sp.

Veenpluis
Erioforum sp.

Pinksterbloem
Cardamine sp.

Gewone dotterbloem
Caltha palustris subsp. palustris

KWELDER

Lamsoor
Limonium sp.

Bijvoet
Artemisia sp.

Zeeaster
Aster sp.

Zomerkllokje
Leucojum sp.

GETIJDEGEBIED

Zeekraal
Salicornia sp.

DUIN

Helmgras
Ammophilla sp.

Blauwe Zeedistal
Eryngium sp.

Buro Lubbers, Maaskade Cuijk (NL)

Materialisatie van bestrating en meubilair

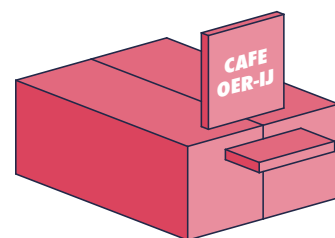
Met de klok mee: grasblok bestrating (voor parkeerplaats), "Betonplaten" bestrating, weidegras, en prefab beton zitmuur.

Tuin als ruimtelijk systeem

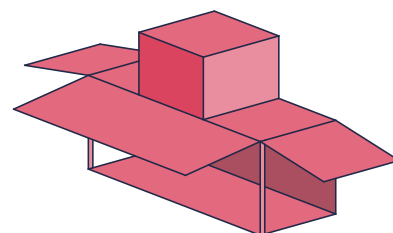
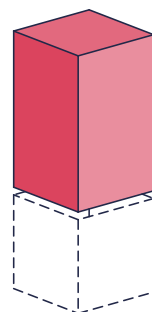
Familie van landschapsstructuren

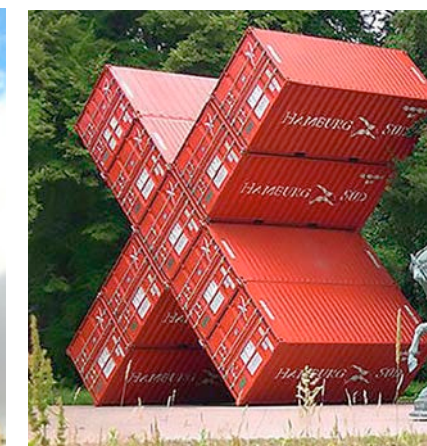
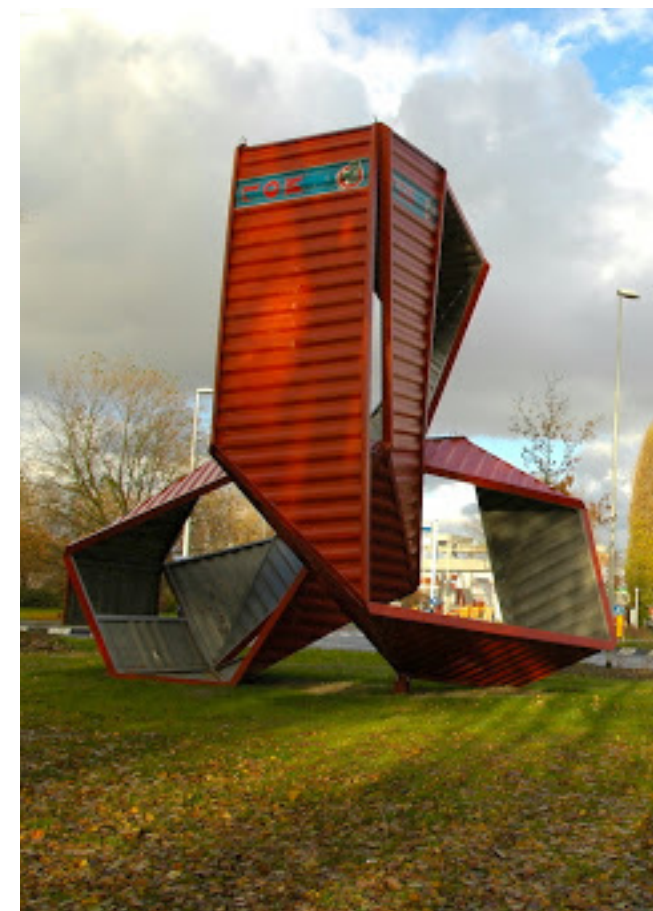
CAFE OER-IJ
Zeecontainer = Primaire eenheid

OER-IJ UITKIJK-KUNST
Kans voor interpretatie van de kunstenaar.
Maximale hoogte 5m.

OER-IJ PAVILJOEN
Kans voor interpretatie van de kunstenaar.
Maximale hoogte 5m.

Met de klok mee: "Container Origami" van Femke Bijlsma (NL), "Construction X" van Luc Deleu (BE), "Cool Cool Seaside" Paviljoen van Atelier Let (TWW)

Landschapsstructuren met een verhaal

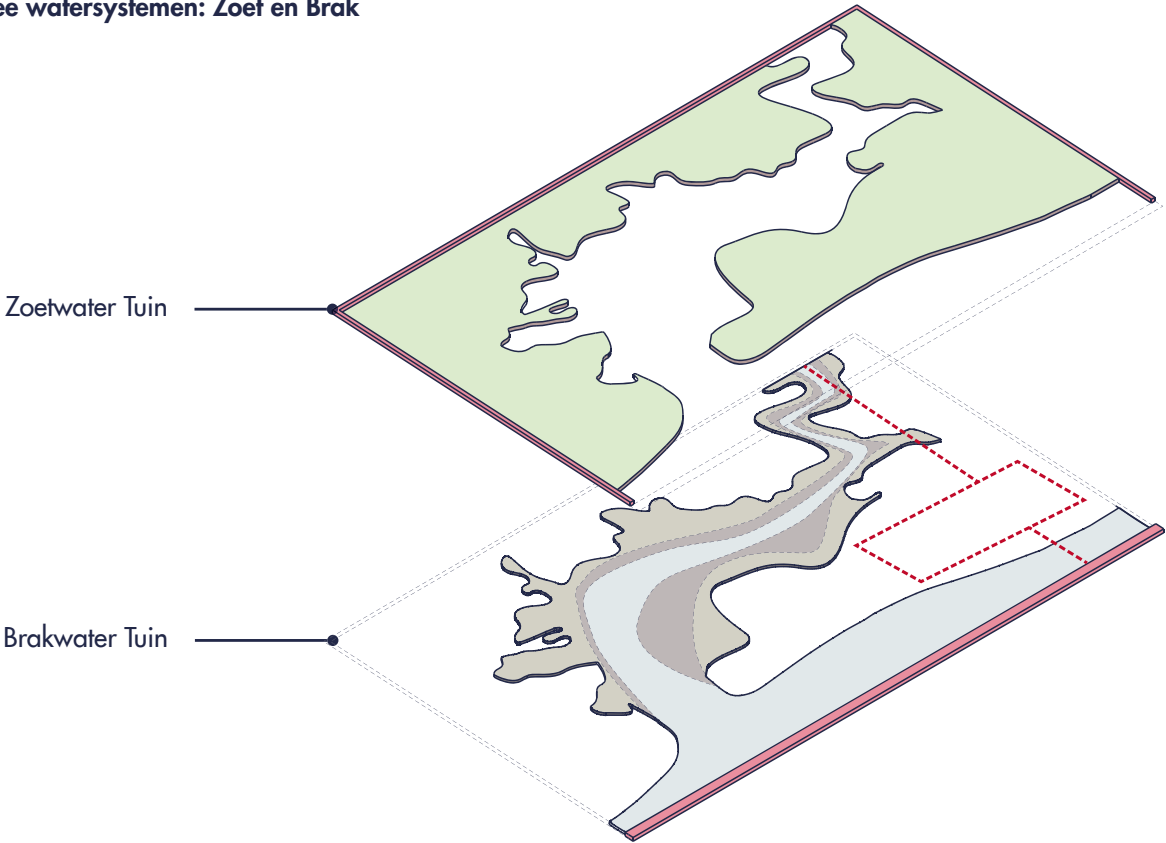

Met de klok mee: Waardigheid Museum Atlanta (VS), Reizende Galerij Panama, Downtown Container Park Las Vegas (VS).

Tuin als Watersysteem:

Zoet- en brakwater tuin

Twee watersystemen: Zoet en Brak

LEGENDA

- Oppervlaktewater - primaire as
- Watertoevoerleiding
- Huidige afvoer
- Voorgestelde afvoer

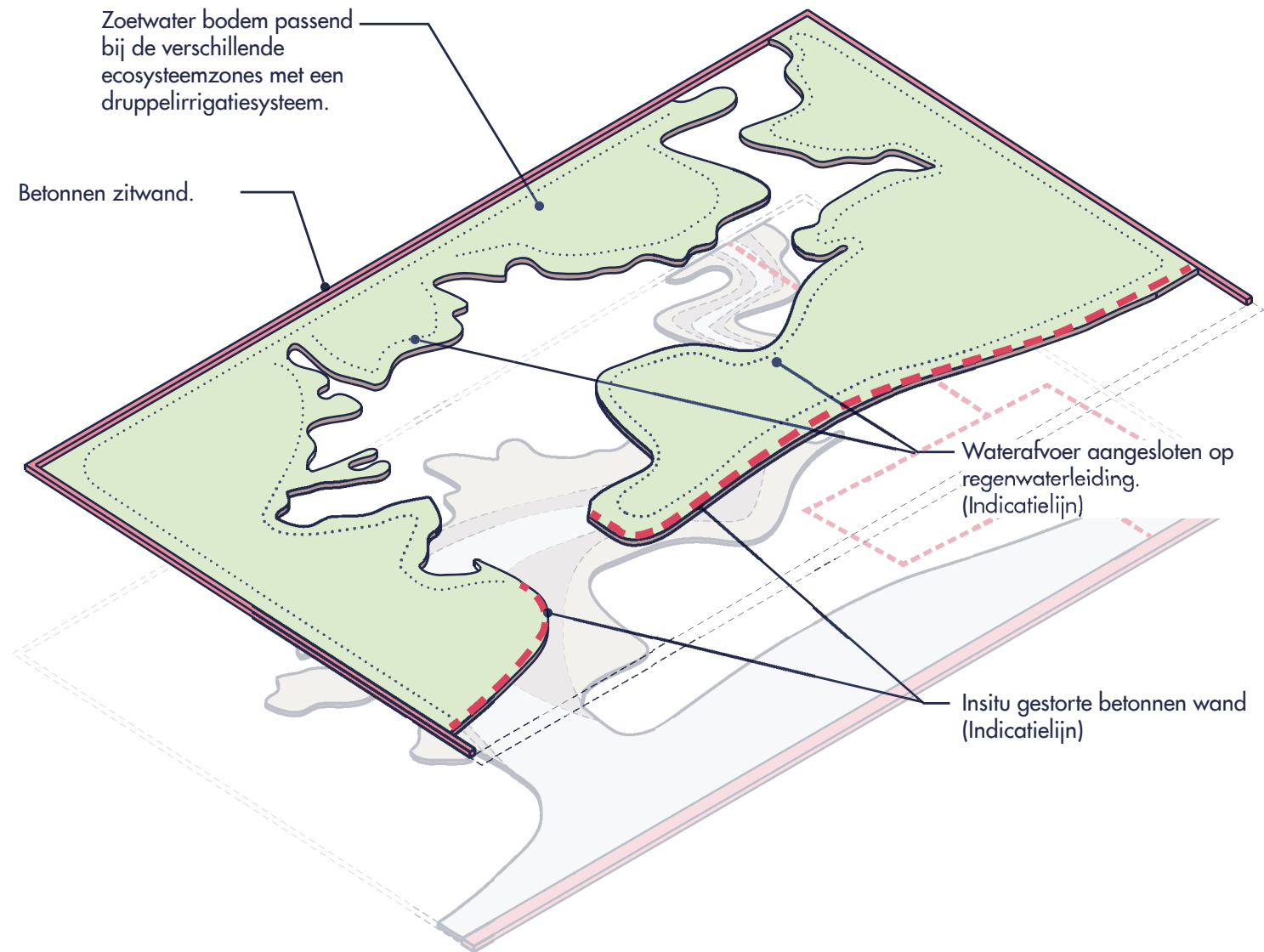
ANNOTATIES

- 1 Connectie zoetwaterpomp naar hoogste punt platform
- 2 Aansluiting op bestaande afwatersysteem

Plattegrond met site watersysteem
Kaart legger oppervlaktewater vigerend van Hoogheemraadschap van Rijnland.

Watersysteem: Zoetwater Tuin

- Gesloten systeem, waterondoorlaatbare structuur.
- Afwateringssysteem voor hoog en laag water.
- Afwatering boven en onder waterniveau.

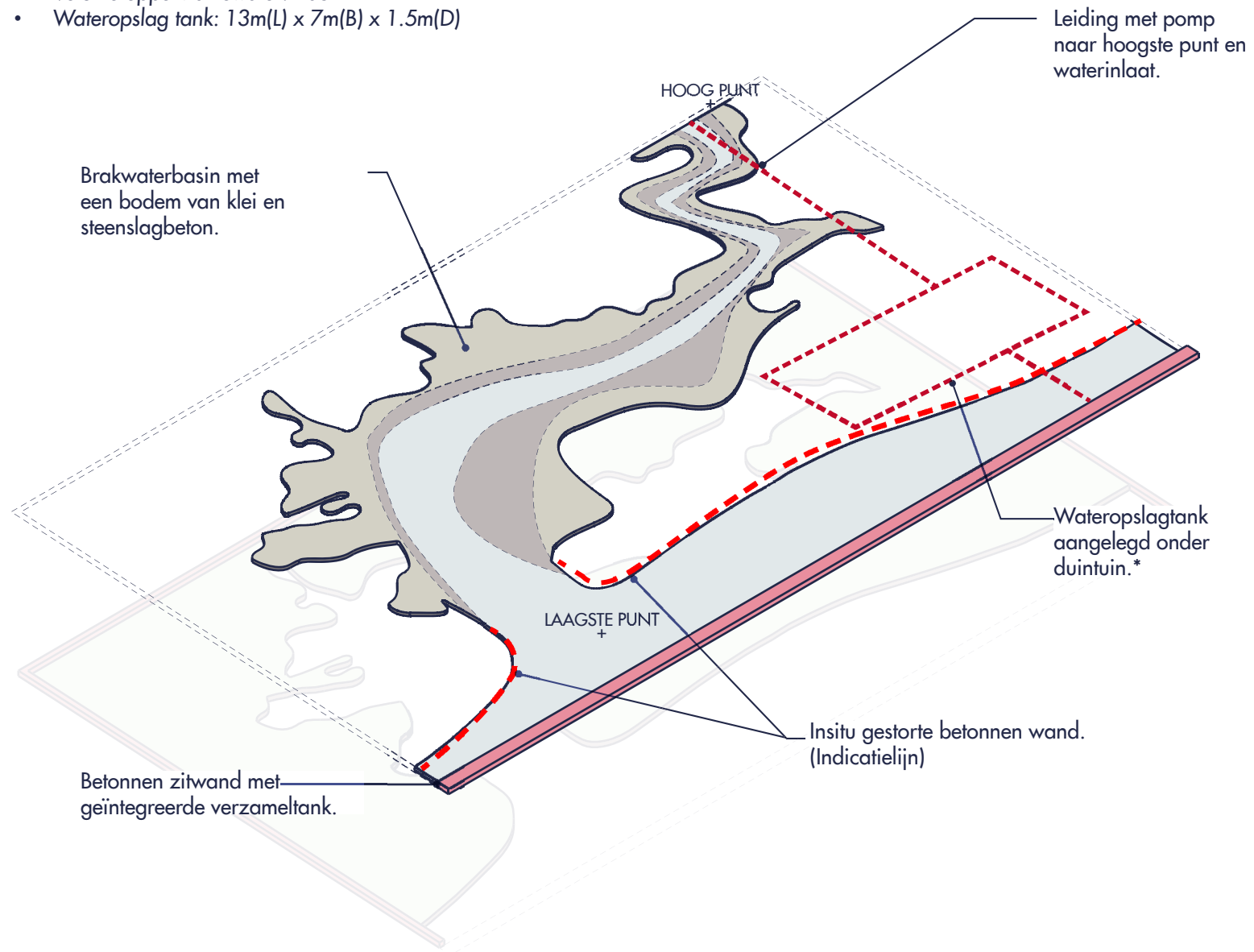

Taylor Cullity Lethlean, "Maleleuca Spits" binnen het Australische tuin, Melbourne

Watersysteem: Getijdentuin

*Indicatie van totale volume:

- Volume oppervlaktewater: 205m³
- Wateropslag tank: 13m(L) x 7m(B) x 1.5m(D)

- Open systeem, semi-permeabele structuur.
- Afwateringssysteem voor regenwater.
- Afwatering boven waterniveau.

Getijdenlandschap met slikken en platen

Veranderend Waterpeil: Hoogwater

Veranderend Waterpeil: Laagwater

Verlichting Ontwerpconcept

LEGENDA

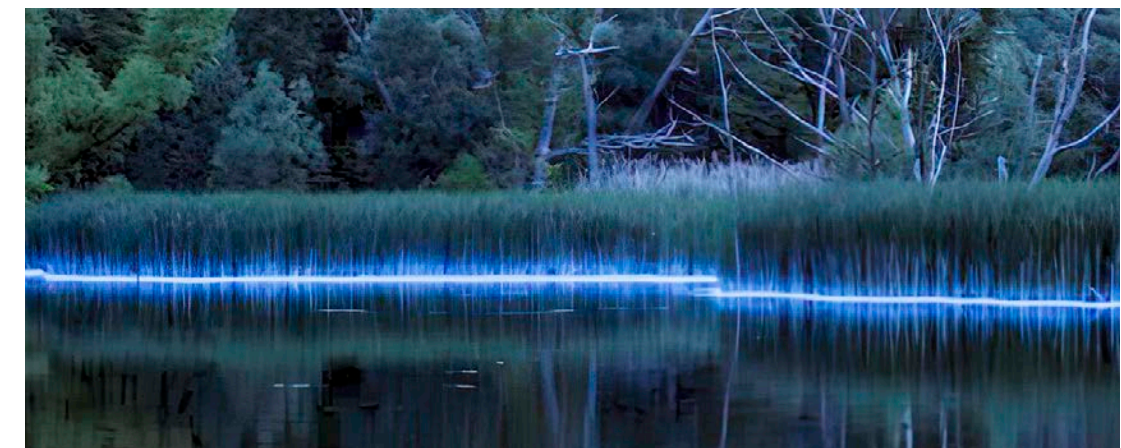
Spotverlichting (Stad)

Gebiedsverlichting
(Noordzeekanaal)

Lightstrip (Trein Lijn)

Met de klok mee: Bioluminescentie, Barry Underwood (USA), "Stories of Light" van Bruce Munro (USA).

Nachtperspectief in noordelijke richting

Projectnetwerk & Projecttijdlijn

Bijvoorbeeld
Nader in te vullen!

Bijvoorbeeld
Nader in te vullen!

- FASE 1: CONCEPTVISIE GOEDKEURING [SO/VO]
- FASE 1A: VISTA BETROKKEN IN SAMENWERKING MET SPECIALISTEN.
- FASE 2: ONTWIKKELING VAN CONCEPTONTWERP [VO/DO]
- FASE 2: GLOBALE BOUWKOSTENRAMING
- FASE 3: GEDETAILLEERD ONTWERP EN BESTEK GOEDKEURING [TO]
- FASE 4: CONTRACTAANBESTEDING EN WERKVOORBEREIDING
- FASE 5: UITVOERING
- FASE 6: OPLEVERING

Onderwerp: Groene Schip
Datum: dinsdag 17 november 2020 om 12:31:05 Midden-Europese standaardtijd
Van: Boef, Jan den <J.denBoef@staatsbosbeheer.nl>
Aan: 'rik@vista.nl' <rik@vista.nl>
CC: Vaart, Kees van der <K.vanderVaart@staatsbosbeheer.nl>
Bijlagen: image002.jpg, 2020 VOGELVLUCHT.JPG, 11025-AS-BUILD-REV-01-A0.pdf

Beste Rik,

Aangehecht de vogelvlucht (kopie uit rapport van afvalzorg, geen rechten) en de revisietekening
Ik heb de volgende vragen bij afvalzorg uit staan

- Of ze de digitale bestanden kunnen leveren van de revisietekeningen
- Of de vogelvlucht ook beschikbaar is om te gebruiken in publicaties.

Voor de ruimtelijke ordening, zie hieronder en: https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0393.BPHA2014-VG01/r_NL.IMRO.0393.BPHA2014-VG01.html#_6_Groen

Aantal zaken / uitdagingen om van bewust te zijn (Kees kan die wel toelichten ook in terrein)

- De leeflaag / folie >> i.r.t. beplanting, fundering.
- Voorkomen erosie >> afwatering van "icoon" 1) het zand in de leeflaag werkt als drain en kan bij verzadiging afschuiven veroorzaken. 2) Ook de grasmat moet gesloten blijven>> aandachtspunt bij betreden.
- Er is geen 'water' boven. In lange droge periodes is het ook echt droog >> effect op evt. beplanting
- Veiligheid >> taluds zijn 1 : 2, hoogte is 30 m boven MV >> zeker i.r.t. kinderen
- Horeca exploitant Thomas Boonstoppel van BRET <https://nl.bret.bar/>
- NZKG >> gebiedsvisie Noordzeekanaal <https://www.noordzeekanaalgebied.nl/projecten/natuur-recreatie-of-agrarische-functies-houtrakpolder-en-compenserende-maatregelen-bij-ontwikkeling-van-een-haven-in-de-houtrakpolder-2/>
- Tot slot, vooral de laatste tijd (corona effect) hebben we te maken met wat vernielingen (bomen, infopanelen die in de brand gestoken worden op de p-plaats) Er is beperkt (lees geen) toezicht in het gebied. Ook wel een aandachtspunt.

Groet,

Jan den Boef
Projectmedewerker | afdeling Projecten

Staatsbosbeheer
Naritaweg 221 | 1043 CB Amsterdam - Sloterdijk
Postbus 2 | 3800 AA Amersfoort
M 06-5284 6781
E j.denboef@staatsbosbeheer.nl
Aanwezig: maandag t/m donderdag

Disclaimer [Nederlands](#) [English](#)

Ruimtelijkeplannen.nl

Plan: Hofambacht 2014
Status: vastgesteld
Plantype: bestemmingsplan
IMRO-idn: NL.IMRO.0393.BPHA2014-VG01

Artikel 6 Groen

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Groen’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- groenvoorzieningen;
- natuur;
- horeca van categorie 4;
- bos en vergelijkbare groenvoorzieningen;
- sportvoorzieningen
- speelvoorzieningen;
- dagrecreatie;
- fiets-, voet- en ruiterspaden;
- nutsvoorzieningen;
- water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

alsmede voor:

- een grondlichaam met voorzieningen als bedoeld onder a t/m i ter plaatse van de “specifieke vorm van groen - groene schip”

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemeen

Op en onder de in lid 6.1 genoemde gronden mag uitsluitend ten dienste van deze bestemming worden gebouwd.

6.2.2 Grondlichaam

Voor het aanleggen van het grondlichaam geldt een maximum hoogte van 30 meter.

6.2.3 Horeca categorie 4

Voor het bouwen van een gebouw ten behoeve van horeca van categorie 4 gelden de volgende bepalingen:

- maximum oppervlak: 200 m2;
- maximum bouwhoogte: 4,5 meter, gemeten vanaf de bovenzijde van het grondlichaam als bedoeld onder 6.2.2.

6.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

- maximum bouwhoogte kunstwerken of kunstobjecten: 5 meter;
- maximum bouwhoogte vlaggenmasten: 8 meter;
- maximum bouwhoogte overige bouwwerken geen gebouwen zijnde: 3 meter.

Referentie Documenten

Email met aantal zaken/uitdagingen
Bestemmingsplan

DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

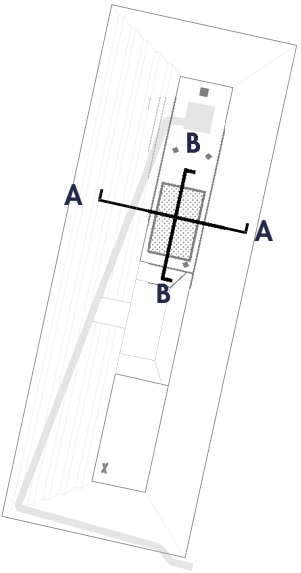
Ontwerp conform met regelgeving

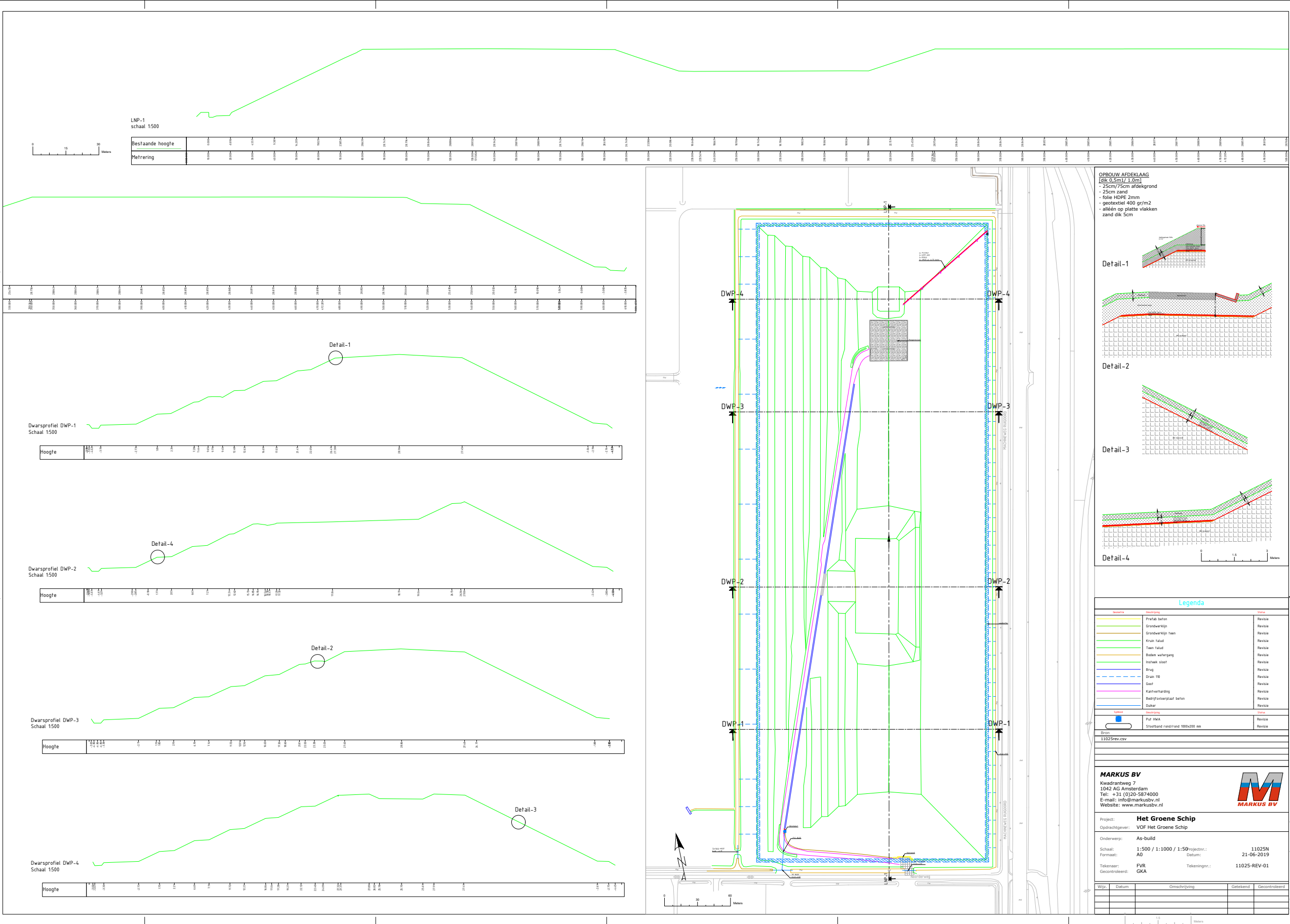
✓ 6.2.2 Grondlichaam
Voor het aanleggen van het grondlichaam geldt een maximum hoogte van 30 meter.

6.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

- ✓ maximum bouwhoogte kunstwerken of kunstobjecten: 5 meter;
- ✓ maximum bouwhoogte vlaggenmasten: 8 meter;
- ✓ maximum bouwhoogte overige bouwwerken geen gebouwen zijnde: 3 meter.

LOCATIEDUIDING

Referentie Documenten

Revisietekening

Juli 2021

VISTA

Landschapsarchitectuur en Stedenbouw
Nieuwendammerkade 28C-10
1022 AB Amsterdam
Telefoon 020-6224431
vista@vista.nl | www.vista.nl